

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ทางการศึกษา

OJED, Vol.6, No.1, 2011, pp. 1753 - 1765

O J E D

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแห่งความสุข

**THE ADMINISTRATION OF FOREIGN LANGUAGE CURRICULUM:
A CASE STUDY OF HAPPY HOME SCHOOL**

นางสาวนิศา ตูลชาติ *

Nisa Tunlachat

รศ. เอกชัย กีสูกพันธ์ **

Assoc. Prof. Ekachai Keesookpun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและความเรียง ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข มีการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการวิจัย 3 งาน พบว่า (1) งานบริหารและบริการหลักสูตร ผู้บริหารมีการเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร โดยการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร และชี้แจงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร โครงสร้าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และวิธีการวัดและประเมินผล การจัดครูเข้าสอน จัดตรงตามวุฒิการศึกษา คือ วิชาเอกภาษาอังกฤษ การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรทำอย่างเป็นระบบ มีการสำรวจความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย การซ่อมแซมและการจำหน่ายวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก มีห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผู้บริหารมีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน และสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ครูผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจัดทำแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และส่งแผนสมัครสอบทุกภาคเรียน ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การสอนแบบบูรณาการ โครงการ และกระบวนการกลุ่ม (3) งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า มีโครงการพัฒนาหลักสูตร โดยส่งแบบประเมินการใช้หลักสูตรไปยังผู้ปกครองนักเรียน และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามความเหมาะสม

* นิติตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nasazarr@yahoo.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: ekachaiks@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the instructional administration of a foreign language curriculum: a case study of Happy Home School under the office of the Private Education Commission, Pathumthani Primary Educational Service Area 1. A qualitative methodology was employed including data collection through observation, documentary research and structured interviews. The obtained data was statistically analyzed using Content Analysis, Utilizing Frequency and Percentage Distribution. Description and descriptive information are presented in table format. The instructional administration of the foreign language curriculum of Happy Home School reflects the concept framework in three jobs. The research findings were as follows: (1) The curriculum administration and services the administrator prepared teaching staff by having them participate in meetings, operative training and sharing information concerning the curriculum objectives, structure, learning activities, materials, measurement and evaluation. Teachers were assigned to classes according to their educational background, in this case a major in English. There was a system of managing curriculum materials and equipment. The teachers' needs were surveyed in order to provide, distribute, maintain and dispose of outdated materials and equipment. Curriculum facilities services included the library, the materials room, the computer room, a well-decorated building and a school environment appropriate to learning a foreign language. (2) The curriculum instructional management the administrator managed to develop a local curriculum by analyzing the basic background information of the school and community while also surveying the parents' needs. Thai and foreign teachers prepared both short-term and long-term lesson plans and always submitted their lesson plans at the beginning of each term. Teachers used a child-centered method, integrated, project and group processing approach for classroom activities. (3) The curriculum implementation the administrator supervised and followed up on the use of the curriculum at least once per term. There was a curriculum development project which evaluated the implemented curriculum by sending questionnaires to parents and the results were used for appropriate correcting and advanced development of the curriculum.

คำสำคัญ : การบริหารหลักสูตร/ การวิจัยเชิงคุณภาพ/ เขตการศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

Keywords: CURRICULUM ADMINISTRATION/QUALITY RESEARCH/
PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขวางขึ้น และมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551)

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยกล่าวไว้เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2553 ว่า “พลเมืองยุคใหม่ต้องมีความเป็นสากลและมีความเป็นไทย โดยให้เด็กนักเรียนมีความเก่ง ความดี และมีความสุขควบคู่ไปด้วยกัน การที่จะทำให้เด็กไทยเป็นคนเก่ง จะต้องพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่สามารถแข่งขันในประชาคมอาเซียนได้ การให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่สำคัญและเห็นว่ามีค่าจำเป็นมาก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เตรียมการที่จะพัฒนาไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาไปสู่ระดับสากล เปิดโครงการ English Program เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ และมีความจำเป็นที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น และหากกระทรวงศึกษาธิการได้มีการเตรียมความพร้อมด้านครู บุคลากร ตลอดจนงบประมาณ ก็จะประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งต้องมีมาตรการรองรับการประกาศดังกล่าว คือ 1) มีครูต่างประเทศมาสอน 2) ต้องมีครูที่ตรงกับวิชาเอกสาขาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ 3) ต้องมีสื่อและเทคโนโลยีที่จะมาช่วยสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสากล เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาพลเมืองยุคใหม่ให้มีความสามารถที่จะสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน และในสังคมโลกได้ และในวันที่ 22 ตุลาคม 2553 ซึ่งเป็นวันที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียน ก็ได้ประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองเป็นครั้งแรกในประเทศไทยด้วย” (สำนักนายกรัฐมนตรี: 2553)

จะเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 1 ใน 8 กลุ่มสาระ (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551) ที่สังคมคาดหวังให้ผู้เรียนมีพื้นฐาน ทักษะ และศักยภาพในการใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก

แต่หากมองย้อนไปที่ผลการพัฒนาการศึกษา หลังการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545-2559 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พุทธศักราช 2545-2549 จะพบว่าผลการพัฒนาการศึกษาในแต่ละระดับ/ ประเภทการศึกษาแม้จะมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานในด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าเกิดปัญหาหลังจากการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลาง เนื่องจากมีความไม่เข้าใจในแนวคิดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเหตุให้สถานศึกษาประสบปัญหาหลายประการ เช่น มาตรฐานการเรียนรู้ตามช่วงชั้นมีความซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาสาระมีจำนวนมากเกินไป ทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ ไม่เป็นรูปธรรม เข้าใจยาก สถานศึกษาสับสนในการนำสาระการเรียนรู้แกนกลางไปใช้ รวมทั้งครูผู้สอนไม่มั่นใจในเรื่องการสอนแบบบูรณาการ ขาดความชำนาญในการจัดทำ/ จัดหาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จนทำให้ต้องมีการทบทวนมาตรฐานหลักสูตร และปรับแก้มาตรฐานการเรียนรู้ขึ้นปี ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และผลการประเมินของ สมศ. ด้านผู้เรียนยังพบว่า คุณภาพและมาตรฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ด้านผู้บริหาร พบว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 82.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/ โครงสร้างและ การบริหารอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้ความสำคัญของการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 64.4 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มี สื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 35.5 สถานศึกษาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา อยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 77.1 ด้านครูพบว่า ครูที่มีความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีเพียงร้อยละ 34.2 ที่อยู่ใน มาตรฐานระดับดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: 2551)

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ได้แสดงให้เห็นภาพรวมของคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ยังไม่ เป็นที่น่าพึงพอใจ ปัญหาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยเกิด ความสนใจใคร่รู้ว่า แล้วจะอย่างไรให้การจัดการศึกษาของไทยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากตัวผู้วิจัย เองที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาต่างประเทศ และมีโอกาสเข้าร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใน 2 โรงเรียน จากความรู้และประสบการณ์ด้านภาษาต่างประเทศของ ผู้วิจัยนี้เอง ทำให้ผู้วิจัยสืบค้นว่ามีโรงเรียนใดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ประสบความสำเร็จใน เรื่องการจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการ บริหาร อันจะนำมาเป็นแบบอย่างในการบริหาร โรงเรียนอื่นๆ ได้ และพบว่าโรงเรียนบ้านแห่งความสุข ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยได้รับรางวัลพระราชทาน ในปีพุทธศักราช 2550 ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ได้รับรอง มาตรฐานการศึกษา จากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทั้งระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีมากในทุกมาตรฐาน และผลการสอบประเมินคุณภาพ การศึกษาหรือโอเน็ตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปี 2549-ปัจจุบัน ก็มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของชาติ และคะแนนเฉลี่ยร้อยละติดอันดับต้นๆของจังหวัดปทุมธานีในทุกรายวิชา

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข โดยเน้นศึกษาการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ตามที่ผู้วิจัยมีความรู้และประสบการณ์ ทั้งนี้เพื่อนำ ข้อมูลจากโรงเรียนดังกล่าวมาเป็นแบบอย่างในการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนที่ข้าพเจ้า ประจําการอยู่และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางสำหรับผู้วิจัย ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการบริหารหลักสูตร
ภาษาต่างประเทศ นำไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ในโรงเรียนที่ตนดูแลรับผิดชอบอยู่ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ
บริหารหลักสูตร หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาได้แก่
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรภาษาต่างประเทศตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และข้อมูลพื้นฐาน
ของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข

การเลือกประชากรและผู้ให้ข้อมูล

การเลือกกรณีศึกษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง ที่ประสบความสำเร็จใน
การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 หนึ่งโรงเรียน เป็นประชากร คือ โรงเรียนบ้านแห่งความสุข เพื่อเป็น
กรณีศึกษา เป็นการเลือกอย่างเจาะจง เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ต้องการศึกษาการ
ดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร
โรงเรียน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 1 คน และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ชาว
ไทย) 1 คน

สำหรับเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านแห่งความสุข เพราะจากการศึกษาเบื้องต้น
พบว่า โรงเรียนบ้านแห่งความสุขเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่แตกต่างจากโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ขนาดกลาง
ทั่วไป คือเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในปีพุทธศักราช 2550 นักเรียนประถมศึกษามีภาพรวม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ดี ผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษา ปี 2549-ปัจจุบัน นักเรียนสามารถ
ทำคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของชาติ และคะแนนเฉลี่ยร้อยละได้ติดอันดับต้นๆของจังหวัดปทุมธานีใน

ทุกรายวิชา โรงเรียนได้รับรางวัลส่งเสริมสุขภาพดีเด่น ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด และระดับเขต จากกระทรวงสาธารณสุข ประจำปี 2546-2548 และ 2548-2550 ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง ระดับจังหวัดและระดับเขต ประจำปี 2546-2548 และ 2548-2550 ซึ่งตรงกับประเด็นของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

การสร้างและเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. ผู้วิจัย ผู้วิจัยได้เตรียมตัวโดยการศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยเชิงคุณภาพ หลายงาน
2. แบบสังเกตสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน จะประกอบด้วยหัวข้อที่สังเกต 2 ส่วน คือ
 - 2.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) ได้แก่ ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารสิ่งก่อสร้าง อาคารประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ที่ตั้งของโรงเรียน ห้องพักครูภาษาต่างประเทศ ห้องเรียน โรงอาหาร ห้องสมุด
 - 2.2 สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning environment) ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตกแต่งห้องเรียน ป้ายต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การแสดงผลงานนักเรียนที่เกี่ยวกับความรู้ภาษาต่างประเทศ การจัดมุมอ่านหนังสือ เล่นกิจกรรม การเคลื่อนย้ายที่นั่งตามลักษณะของกิจกรรมที่จัด ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศทั้งในและนอกชั้นเรียน บอร์ดกิจกรรมภาษาต่างประเทศ แหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น
3. แบบศึกษาเอกสารด้านการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ซึ่งในแบบศึกษาเอกสารนี้จะกำหนดประเด็นที่ศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ของการบริหารหลักสูตร ได้แก่ งานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และงานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร
4. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามที่จะทำการศึกษาไว้ อย่างกว้างๆ เป็นการล่วงหน้า เป็นลักษณะคำถามแบบเปิดที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึก โดยการกำหนดหัวข้อคำถามมาจากกรอบแนวคิดการวิจัย การตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เป็นหน้าที่ของผู้วิจัยที่จะซักถามรายละเอียดจากผู้ให้สัมภาษณ์ มีการกำหนดคำถามหลักที่สำคัญไว้ ลักษณะของการสัมภาษณ์จะออกมาในลักษณะของการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูล ประสพการณ์ ในการสัมภาษณ์นี้จัดรูปแบบทั้งลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลและสถานการณ์ โดยผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของแนวคำถามการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ โดยให้รศ. เอกชัย กี่สุขพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ 10 วัน คือ ตั้งแต่วันที่ 3-12 เมษายน พ.ศ. 2554 เนื่องจากได้รับการตอบรับจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศว่ามีความพร้อมและสะดวกมากที่สุดในการให้สัมภาษณ์และอำนวยความสะดวกเรื่องเอกสารที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยกำหนดสิ่งที่ต้องการศึกษาไว้ 3 เรื่อง คือ ศึกษาสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ศึกษาการดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ชาวไทย) และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ การศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เตรียมแบบสังเกต แบบศึกษาเอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงตนว่าเป็นนิสิตระดับปริญญาโท ที่กำลังทำงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาที่โรงเรียนบ้านแห่งความสุข และเนื่องด้วยผู้บริหารโรงเรียนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศก็จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วย ผู้วิจัยจึงได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และการพาเยี่ยมชมห้องเรียน อาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างดี จะมีบางเอกสารเท่านั้นซึ่งไม่อยู่ ณ ห้องเก็บเอกสารในวันที่ศึกษา เนื่องด้วยครูผู้สอนรายวิชาอื่นยืมไปเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาจาก สมศ. ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งประจำปี 2553 โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็ได้แสดงแฟ้มคำสั่งแต่งตั้งประจำปี 2552 และ 2551 ให้ดูแทน

ในการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ จะเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ใช้การสังเกตรวบรวมข้อมูลตามศักยภาพของสายตาผู้วิจัยเท่าที่จะมองเห็นเท่านั้น ข้อมูลที่อยู่นอกเหนือจากที่สายตามองเห็นแม้ว่าจะมีอยู่จริง ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกไว้ การบันทึกข้อมูลจะบันทึกลงแบบสังเกตที่เตรียมมา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตในช่วงวันที่ไปศึกษาเอกสารที่โรงเรียน และสังเกตอย่างจริงจังในช่วงเวลาก่อนและหลังการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความอนุเคราะห์ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นผู้พาชมโรงเรียน เมื่อมีข้อมูลใดที่เพิ่มเติมจากหัวข้อที่เตรียมไปก็จะบันทึกเพิ่มเติมไว้ที่ท้ายแบบสังเกตด้วย โดยผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้บันทึกภาพภายนอกห้องเรียน และบริเวณโรงเรียนได้ แต่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สะดวกที่จะให้บันทึกภาพภายในห้องเรียน

ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ชาวไทย) จะเป็นการแยกสัมภาษณ์ 2 ช่วง ในวันที่ 12 เมษายน 2554 โดยเริ่มการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนก่อนในช่วงเช้า และช่วงบ่ายเป็นการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศโดยสัมภาษณ์พร้อมกัน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยได้สร้างแนวคำถามหลักและข้อคำถามที่ต้องการนำไปใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ซักถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนเดินทางเข้าไปในโรงเรียน และขณะที่สัมภาษณ์ก็ได้สร้างข้อคำถามเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ทั้งนี้ต้องใช้ไหวพริบในการพูดคุยโต้ตอบ ซักถาม ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและครูเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับชื่อเสียงและความลับของโรงเรียนอยู่ด้วย ทั้งนี้การสัมภาษณ์จะเป็นการสัมภาษณ์โดยไม่ใช้เครื่องบันทึกเสียง เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนไม่สะดวกให้บันทึกเสียง จะเป็นการจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์อย่างละเอียดแทน ซึ่งก่อนเวลาการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ส่งหัวข้อในการสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาต่างประเทศก่อนประมาณ โดยผู้บริหารโรงเรียนแจ้งว่ามีบางหัวข้อที่สามารถให้เอกสารข้อมูลได้ จะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการบันทึกข้อมูลในช่วงการสัมภาษณ์ ซึ่งเอกสารดังกล่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน

ในการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยใช้เวลา 3 วันในการศึกษาเอกสาร คือ วันที่ 5, 7 และ 8 เมษายน 2554 การศึกษาเอกสารต่างๆ ทำที่ห้องเก็บเอกสารของโรงเรียน โดยไม่สามารถนำออกจากห้องเก็บเอกสารได้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะบันทึกลงในแบบศึกษาเอกสาร โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงความประสงค์ว่าหากมีเอกสารใดที่โรงเรียนหรือท่านผู้บริหารมีความไม่สะดวกที่จะให้ศึกษา ก็แจ้งกับผู้วิจัยได้ทันที โดยเอกสารที่ผู้วิจัยขออนุญาตศึกษา ได้แก่ ข้อมูลและสถิติบุคลากร ข้อมูลสภาพชุมชน ข้อมูลด้านอาคารสถานที่ ข้อมูลด้านงบประมาณและทรัพยากร หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรภาษาต่างประเทศ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แผนปฏิบัติการประจำปี 2550 - 2553 คำสั่งแต่งตั้งประจำปี 2550 - 2553 และรายงานประเมินตนเองประจำปี 2550 - 2553 ทั้งนี้เอกสารที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่สะดวกจะให้ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณและทรัพยากร และเอกสารคำสั่งแต่งตั้งประจำปี 2553 เนื่องจากมีครุราชวิชาอื่นยืมไปเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาจากสมศ.

การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพชุมชนโดยรวม นักเรียน บุคลากร สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ด้วยเครื่องคำนวณทางคณิตศาสตร์ (Calculating Machine) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยกระทำภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเสนอข้อมูล

การเขียนรายงานและเสนอข้อมูลในรายงานวิจัยฉบับนี้ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และความเรียง โดยเมื่อเขียนรายงานจบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านทบทวนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และดูว่าการตีความหมายของผู้วิจัยนั้นเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลปฏิบัติอยู่หรือไม่ แล้วจึงแก้ไขเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

การดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุข มีการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการวิจัย 3 งาน พบว่า (1) งานบริหารและบริการหลักสูตร ผู้บริหารมีการเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร โดยการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร และชี้แจงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร โครงสร้าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และวิธีการวัดและประเมินผล การจัดครูเข้าสอน จัดตรงตามวุฒิการศึกษา คือ วิชาเอกภาษาอังกฤษ การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรทำอย่างเป็นระบบ มีการสำรวจความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย การซ่อมแซมและการจำหน่ายวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก มีห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผู้บริหารมีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน และสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ครูผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจัดทำแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และส่งแผนสัปดาห์เสนอทุกภาคเรียน ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การสอนแบบบูรณาการ โครงการ และกระบวนการกลุ่ม (3) งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า มีโครงการพัฒนาหลักสูตร โดยส่งแบบประเมินการใช้หลักสูตรไปยังผู้ปกครองนักเรียน และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามความเหมาะสม

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

การศึกษาการดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุขสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า มีการดำเนินงานบริหารหลักสูตรใน 3 งาน คือ (1) งานบริหารและบริการหลักสูตร (2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และ (3) งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการบริหาร

หลักสูตรของสังัด อุทรานันท์ (2527: 263-265) ที่กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารหลักสูตรว่าเกี่ยวข้องกับงาน 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น เมื่อศึกษาในรายละเอียดของงานแต่ละด้านพบว่า

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารมีการเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร โดยการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร และชี้แจงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร โครงสร้าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับแนวคิดของธำรง บัวศรี (2532: 306) ที่กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ผู้รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะการใช้หลักสูตร และและเจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร ตลอดจนโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร สำหรับทักษะในการใช้หลักสูตร นอกจากจะต้องมีทักษะเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนการสอน การปกครองชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้แล้ว ยังต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้วย ขณะเดียวกันจะต้องทำความเข้าใจให้ผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร เห็นว่าเป็นหลักสูตรที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของการศึกษาและสามารถตอบสนองนโยบายการศึกษาได้

การจัดครูเข้าสอน จัดตรงตามวุฒิการศึกษา คือ วิชาเอกภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับแนวคิดของปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 156-157) กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอนว่า ควรพิจารณาตามความเหมาะสม และถูกต้อง โดยการดำเนินงานการจัดครูเข้าสอน มีดังนี้ 1) การสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านครูอาจารย์ ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่หรือเปิดการสอนเพิ่ม 2) สำรวจภาระงานของครูอาจารย์ 3) ตรวจสอบคุณสมบัติของครูอาจารย์ เช่น วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในการสอนแต่ละวิชา 4) จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัดและความต้องการในการสอน ซึ่งได้แก่ จัดตามวุฒิทางการศึกษา จัดตามความสนใจและความถนัด จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรทำอย่างเป็นระบบ มีการสำรวจความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย การซ่อมแซมและการจำหน่ายวัสดุหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดของธำรง บัวศรี (2532: 309) ที่กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องวางแผนและดำเนินการในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ โดยคำนึงถึงสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ การจัดหาและจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ควรมีการวางแผนแต่เนิ่นๆ เพื่อให้ทันต่อการนำมาใช้ สำหรับการบริการหลักสูตรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก มีห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของรุจิร ภู่อาระ (2551: 226) ที่กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารในการให้บริการการนำหลักสูตรไปใช้ ไว้ว่าต้องให้บริการห้องสมุด จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ภายนอกสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สวยงาม สะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข จัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ และจัดทำ จัดหาสื่อ/ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารมีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน และสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง สอดคล้องกับแนวคิดของฉันท ชาติทอง (2550: 87) ที่กล่าวถึง ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยบริบทที่เอื้ออำนวย และปัจจัยเสริมและผลักดัน ซึ่งประกอบด้วย ทักษะของผู้บริหารต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน แก่นนำในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ผู้อำนวยการความสะดวก การมีกลุ่มโรงเรียนทำงานในช่วงเวลาเดียวกัน และการเกิดชุมชนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจในการเข้ามาทำงานพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครู ความสามารถในการบริหารจัดการเวลาของครู และความเคยชินกับวัฒนธรรมการทำงานแบบเดิมของครู

การจัดทำแผนการสอน ครูผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจัดทำแผนการสอนทั้งระยะสั้น และระยะยาว และส่งแผนมาเสนอทุกภาคเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 161-163) ที่กล่าวถึง การจัดทำแผนการสอน สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หากมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างดี มีเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น กำหนดการสอน แผนการสอน ก็จะช่วยให้ครูสอนได้ดีขึ้น และมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น เพราะการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าจะช่วยให้ครูมีเวลาและโอกาส คิดถึงจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ รวมทั้งยังช่วยให้ครูสอน สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน การศึกษา

ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การสอนแบบบูรณาการ ใครงาน และกระบวนการกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของสมิตรา อังวัฒนกุล (2539: 19) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะประสบการณ์ และเจตคติที่ดีให้แก่ผู้เรียน

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร ด้วยตนเอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า มีโครงการพัฒนาหลักสูตร โดยส่งแบบประเมินการใช้หลักสูตรไปยังผู้ปกครองนักเรียน และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548: 20) ที่กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ว่า เป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาคุณภาพของนักเรียน สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันและแนวคิดของวิชัย คีตสระ (2535: 114) ที่กล่าวถึงการประเมินหลักสูตร ในเรื่องประสิทธิภาพของหลักสูตรว่า เป็นการประเมินคุณค่าของหลักสูตรโดยตรง โดยพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ นั้น เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร จุดมุ่งหมายนั้นๆ เทียบตรงและเหมาะสมกับระดับและกลุ่ม

นักเรียนที่เรียนหรือไม่ กระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา ตลอดทั้งวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่เลือกสรรมานั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัย เรื่องการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแห่งความสุข สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่ามีการดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศใน 3 ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ ทั้งงานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และงานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร และเพื่อให้การดำเนินงานบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศของโรงเรียนบ้านแห่งความสุขคงสภาพเช่นนี้เรื่อยไป ผู้วิจัยจึงเสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนคงหลักปฏิบัติด้านการบริหารหลักสูตรภาษาต่างประเทศเช่นนี้ไว้และสื่อสารทำความเข้าใจกับครูผู้สอนภาษาต่างประเทศให้มากที่สุด เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ตรงตามความต้องการของผู้บริหารและนโยบายของโรงเรียน สำหรับครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในช่วงระยะเวลาที่โรงเรียนปิดภาคเรียน ทำให้ข้อมูลจากการสังเกตไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นัก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเปิดภาคเรียน และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม คือ เข้าไปฝังตัวเป็นบุคลากรในโรงเรียนด้วย ก็จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: 2551.

ฉันท ชาติทอง. เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์, 2550.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา, 2542.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2548.

รุจิร ภู่อาระ. การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บึก พอยท์, 2551.

วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2535.

สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

Fathman, A.F. "Variables Effecting the Successful Learning of English as a Second Language". TESOL Quarterly. 10, (December 1996), 1996.

Gardner, R.C. Attitudes and Motivation: Their Roles in School Language Acquisition". TESOL Quarterly. 2, (September 1968), 1968.

Oliva, P.F. Developing the Curriculum. 3rd ed. New York: Harper Collins, 1992.